

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvartum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput III. (a) Urbanus III. Vigiliensi Episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74533)

no verit (c) nullatenus exigendum. Quod si post hæc de prioris conjugis vita constiterit, relictis adulterinis, illicitisq; complexibus, ad priorem sine dubio conjugem revertatur.

NOTÆ.

1. (a) **U***Niversis.*] Ita etiam legitur in prima collectione, *sub hoc tit. c. 3.* & jam notavi in cap. in presentiam, de spons. Lucium III. in præfenti forsan rescribere captivis Hispaniæ, quia his temporibus Lucii III. bella cum Sarracenis in his regnis crebra, sævaque erant, ut in eo textu notavi.
2. (b) *Firma certitudine.*] Sospitatis iudicium dixit Imperator in l. uxor, C. de repudiis, vel legendum est iudicium; qui error etiam corrigendus est in l. 2. C. ut in possess. legator. & legendum iudicio, ut in l. avia, §. ult. ff. de condit. & demonst. & in l. si cogitatione, C. famul. erosc. ut probat lex finalis, C. eod. tit. Idem in l. liber, C. de postlumin. revers. Ut autem ea certitudo habeatur, inquisitio faciendæ est de morte viri, *Novel. 17. Justin. novel. Emanuel. libi: Si iussu mulierum inquisitio facta fuerit;* ubi notanda est Longobardorum consuetudo, qui non hujus inquisitionis faciendæ causâ ad loca ubi maritus degere credebatur, nuncios mittebant, sed versûs eas regiones in sepulchris suis palum eri-

gebant, impositâ desuper columba, ut refert Paulus Wernefridus de gest. Longobard. ibi: *Ut sciri posset, in quam partem is, qui defunctus putabatur, quiesceret.* Cujus superstitionis rationem reddidit Cironius in parat. ad hunc titul.

(c) *Nullatenus exigendum.*] Consonat textus in c. inquisitioni, de sent. excommunic. in illis verbis: *Verum cum conscientia pulsat animum, ex cr edulitate probabili, & discreta, quamvis non evidenti, & manifesta, debitum quidem reddere potest, sed postulare non debet, quia in dubiis tutior pars est eligenda.* Et c. ad audientiam, c. significasti, de homicid. & de duobus malis minus eligendum est, c. duo, 13. distinct. Unde cum in præfenti conjux dubius esset de morte prioris conjugis, & in possessione matrimonii reperiretur, debet reddere, non verò cum periculo adulterii debitum exigere: docet Basil. lib. 10. de matrim. c. 15. per totum, ubi exponit textum in a. literas, de restit. spol. & latè examinat, quando dubius de valore matrimonii ob impedimentum consanguinitatis, vel simile, poscit reddere, & petere debitum.

CAPUT III.

(a) Urbanus III. *Vigiliensi Episcopo.*

Vir autem & mulier ad (b) bigamiam transiens, non debet à Presbytero benedici: quia cum alia vice benedicti sint, eorum benedictio iterari non debet.

NOTÆ.

1. (a) **U***Rbanus III.*] Ita legitur in hac sexta collectione, & post Concil. Later. p. 9. c. 1. in prima autem collectione, *sub hoc tit. c. 9.* tantum legitur, *Idem Vigiliensi;* unde si referatur ad Alex. III. rectè in illa collectione textus hic compilatur ante textum præcedentem, qui est Lucii III. cum ipsum Alex. III. præcessisset in Ponti-

ficatu. Si textus est Urbani III. (ut credo) relictus Raymundus illum compilavit post textum præcedentem, quia Urbanus III. successit Lucio III. De Vigiliensi Ecclesia egi in c. 8. de arate & qualis.

(b) *Bigamiam.*] Bigamia propriè dicitur à viro qui duas uxores successivè duxit, à *his, & gamos*, ut probavi in c. 3. de bigam. non ordin. respectu uxoris propriè dicitur biviria, seu polyviria.

CAPUT IV.

Idem (a) *Exoniensi Episcopo.*

Super alia verò quæstione, quâ quæsitum est, an S. mulier possit sine infamia nubere infra tempus luctus secundum (b) leges diffinitum; sollicitudini tuæ respondemus, quia cum Apostolus dicat: Mulier viro suo mortuo soluta est à lege viri, & (c) in Domino nubat cui vult; per licentiam, & auctoritatem Apostoli ejus infamia aboletur.

NOTÆ.

1. (a) **E***Xoniensi.*] Ita etiam legitur in prima collectione, *sub hoc tit. c. 2.* sed cum ibi addatur pars capituli *litteris*, facillè cognoscitur legendum esse Brixienti, & textum hunc spectare ad Decretalem relatum in c. in litteris, de offic. deleg. cujus in notis congesti alias partes in hoc volumine sparsas.
2. (b) *Leges.*] L. 1. §. qui eam, l. solet, l. liberorum, §. 1. ff. de his qui notant infam. l. 1. & 2. C. hoc tit. l. si qua mulier, C. ad Tertull. jure enim civili cautum fuit, uxores viros suos lugere debere per annum, aliàs tam ipsa, quam maritus, qui eam duebat, nec non pater qui eam nupti collocabat, & pater mariti, cum posset filium prohibere, infamiâ notabantur, d. l. 1. d. l. liberorum probant & illustrent Revardus lib. 1. var. c. 20. Balduinus ad ll. 12. Tabul. c. 17. Cujac. 1. 99. Papin. l. fin. ff. de his qui notant infam. & lib. 6. observ. c. 32. Connanus lib. 2. commem. c. 7. Brisson.

de jure connub. prope finem, Pancir. lib. 2. var. c. 108. Gutherius de jure manium, c. 28. Amaya lib. 3. obs. c. 2. n. 12. Sofranis in Davidem lib. 4. c. 4. Pineda de rebus Salom. c. 4. Scipio Gentil. de secundis nupt. c. 18. Potest tamè Princeps veniam facere uxori, ut intra tempus luctus nubat, l. solet, ff. de his qui notant infam. l. ult. ff. de Senator. immo & olim Senatus hanc facultatem dare poterat, ut probat Cujac. lib. 6. observ. c. 32. & colligitur ex l. deducto, C. ex quibus causis infam. irrog. ubi asseritur, decreto Senatus luctu sceminis imminuto, intelligi dumtaxat remissum tristiorem habitum, & insignia lugubria; non tamen ut intra illud tempus nubere possint, sicut interdum solet luctus minui publicè à Principe, vel Senatu, propter aliquas lætitiæ causas, ob quas & feriaz indici solent, l. si calvitur, §. 1. ff. de v. s. l. sed & si per Prætozem, §. si feriaz, ex quibus causis majores aliasque, quas refert Cujac. in l. 1. G. de secund. nupt. non tamen viduæ, ut intra tem-

pus